

Utvalg i fastlegeordningen

Generelt

De næringsdrivende fastlegene er ikke omfattet av tillitsvalgtordningen og bestemmelsene i Hovedavtalen. I ASA 4310 er det derfor bestemmelser om samarbeidsarenaer for de næringsdrivende fastlegene.

Leger som er ansatt i kommunen i heltid eller deltid er omfattet av Hovedavtalen og tillitsvalgtordningen. Det vil si at de skal ha en tillitsvalgt som håndterer lønnsforhandlingene, deltar i medbestemmelse etter Hovedavtalen og representerer Legeforeningen som tariffpart. Se lenke til «Veileder til Hovedavtalen»: [Hovedavtaleveilederen310323.pdf \(ks.no\)](#)

Dersom de to rollene som tillitsvalgt og representant for de næringsdrivende legene er ivaretatt av samme person, er det viktig å være klar over at dette gjelder to ulike roller som omfattes av forskjellig avtaleverk.

Ofte vil en næringsdrivende fastlege også ha en deltidsstilling for utførelse av andre allmennlegeoppgaver. I tillegg er legene som er en del av kommunens legevaktordning organisert etter SFS 2305, å anse som arbeidstakere på legevakta. For disse arbeidsforholdene gjelder derfor tillitsvalgtordningen. I interkommunale legevaktordninger utpeker legenes tillitsvalgte i tilsluttede kommuner en tillitsvalgt og en varatillitsvalgt som representerer legene overfor vertskommunen, jf. SFS 2305 § 9 punkt 9.7.

Nedenfor er kun bestemmelsene i ASA 4310 om allmennlegeutvalg og samarbeidsutvalg omhandlet.

Allmennlegeutvalg

Allmennlegeutvalget skal bidra til samarbeid mellom legene i kommunen for å ivareta oppgavene i fastlegeordningen, jf. punkt 4.1.1. Alle næringsdrivende og ansatte fastleger er med i allmennlegeutvalget.

I allmennlegeutvalget skal legene drøfte og behandle saker av viktighet for allmennlegene som kollegium. Kommunen kan delta på møter for å orientere om forhold av betydning for allmennlegetjenesten i kommunen. Drøfting og behandling av saker mellom legene og kommunen skal imidlertid foregå i samarbeidsutvalget. Kommuneoverlegen representerer kommunen og er ikke en del av allmennlegeutvalget. I enkelte tilfeller kan det likevel være hensiktsmessig at kommuneoverlegen er med i møtet som observatør. Dette bør avklares med allmennlegene på forhånd.

Kommunen skal ta initiativ til å opprette allmennlegeutvalg og skal stille møtelokaler til disposisjon, jf. punkt 4.1.2. Utvalget skal ha møte minst hvert halvår og ellers etter behov. Flere kommuner kan opprette felles allmennlegeutvalg. Dette er legenes eget utvalg og de har selv ansvaret for driften. Legene har møteplikt, men får ikke møtegodtgjørelse.

Allmennlegeutvalgets mandat er omtalt i punkt 4.1.3. De skal blant annet velge representanter til kommunens samarbeidsutvalg, fremme og forberede saker som skal opp i samarbeidsutvalget.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget skal sørge for nødvendig samarbeid mellom kommunen og allmennlegene for å legge til rette for en hensiktsmessig drift av allmennlegetjenesten, jf. punkt 4.2.1. De

næringsdrivende fastlegene skal ha mulighet til å påvirke forhold som har betydning for deres drift av praksisen.

Kommunen skal ta initiativ til å opprette et samarbeidsutvalg og stille møtelokaler til disposisjon, jf. punkt 4.2.2. Utvalget skal ha møte minst hvert halvår og ellers etter behov. De næringsdrivende fastlegene skal ha møtegodtgjørelse etter kommunens satser. Det kan opprettes et felles samarbeidsutvalg for flere kommuner.

Kommunen er ansvarlig for å tilrettelegge møtene og følge opp saker der det er nødvendig. Kommuneoverlegen har ikke møteplikt, men det kan være hensiktsmessig at hen deltar.

Samarbeidsutvalget må ta stilling til om det er berørte samarbeidspartnere, for eksempel pleie- og omsorgstjenesten eller NAV, som bør delta på noen av møtene.

Samarbeidsutvalgets oppgaver er omtalt i punkt 4.2.3. Utvalget er et rådgivende organ. Det er kommunen som treffer avgjørelsene. At en sak behandles i utvalget kan bidra til at kommunen får et bedre beslutningsgrunnlag. Kommunen har ansvaret for at samarbeidsutvalgets tilrådning er fullstendig og med tilstrekkelig informasjon om grunnlaget for tilrådingen. Det skal framgå om det er uenighet og begrunnelsen for uenigheten. Samarbeidsutvalgets uttalelse skal følge saken og mindretallets uttalelse skal være med.

I punkt 4.2.3 er det listet opp en rekke forhold som KS og Legeforeningen mener at samarbeidsutvalget bør ta opp til behandling. Dette gjelder blant annet planlegging av kommunens allmennlegetjeneste med hensyn til kapasitet og lokalisering, herunder opprettelse av nye fastlegeavtaler, fordeling av andre allmennlegeoppgaver og organisering av legevakta. En dialog rundt dette kan få fram om legene har særlige interesseområder, som kan gi grunnlag for gode løsninger for begge parter. Legene som kollegium er i utgangspunktet ansvarlige for at andre allmennlegeoppgaver dekkes. Fastlegene skal også delta i legevakt både på dagtid og utenom ordinær åpningstid.

Det er viktig å se disse forholdene i sammenheng med kommunens plan for legetjenesten. Etter ASA 4310 punkt 6.2 skal kommunen utarbeide en plan for legetjenesten. Formålet med planen er å sørge for nødvendig planlegging slik at legene har forutsigbare rammer for sin virksomhet, slik som forventet listestørrelse, sammensetningen av pasientpopulasjonen, veiledning av LIS1 og ALIS mv.

Listen i punkt 4.2.3 er ikke uttømmende og utelukker ikke at andre forhold kan tas opp i samarbeidsutvalget. Andre forhold som kan være hensiktsmessig å ta opp er tilretteleggingen av spesialistutdanningen i kommunen (ALIS) og organiseringen av øyeblikkelig hjelp døgnopphold.

Samarbeidsutvalget skal ikke behandle saker om brudd på helsepersonelloven. Dette er tilsynsmyndighetenes oppgave. Utvalget skal heller ikke behandle saker av personlig karakter med mindre de berørte legene samtykker til det.

Ellers skal samarbeidsutvalget påse at legene sørger for tilstrekkelig fraværdeknning i forbindelse med ferier, og at det sendes kommunen en skriftlig oversikt over legekantorenes beredskap i god tid før ferien.